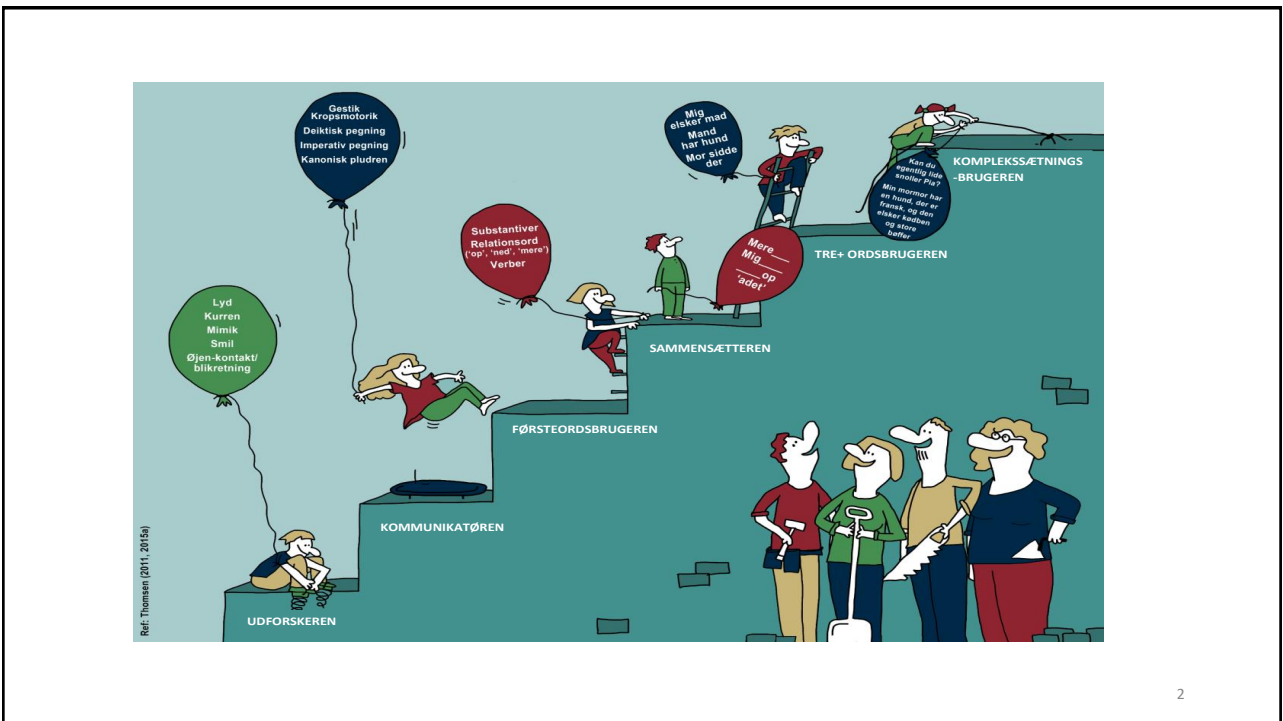

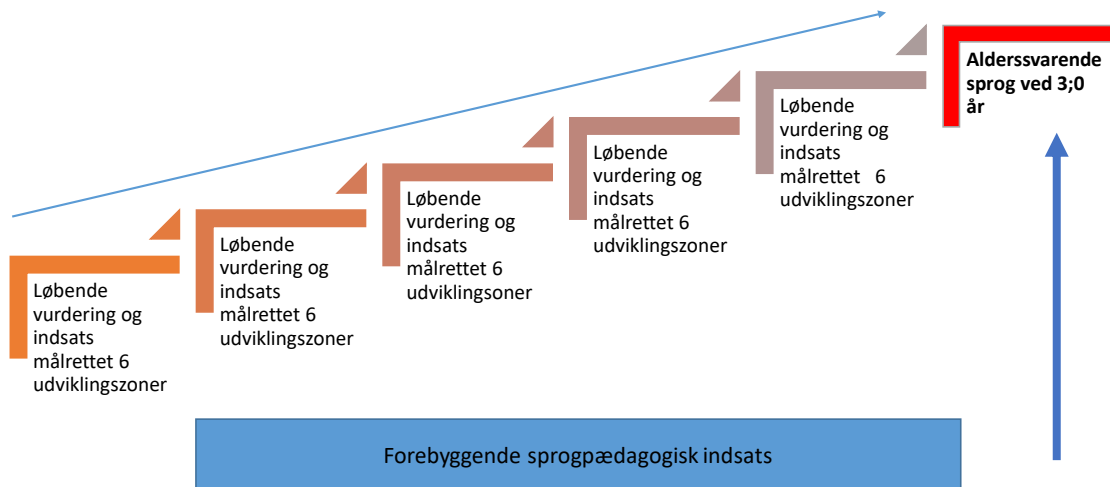
HJERNEN&HJERTET

SPROGTRAPPEN – ET REDSKAB TIL (OGSÅ) AT FØLGE FLERSPROGEDE BØRN?

RAMBØLL

Forebyggelse af sproglige vanskeligheder

3

Tre fluer med ét smæk: fra 0 til cirka 3,6 år

Systematisk dokumentation af tidlig sprogudvikling: **forebyggelse**

Løbende '**sprog-efteruddannelse**' af personalet, **mens** SprogTrappen anvendes
At ramme niveau & opnå resonsitivitet

Tidlig **identifikation** af børn i sprogvanskeligheder og indikation af indsatsområder

4

Tidlig sprogindsats – eller tidlig udviklingsindsats

1. Dagtilbudslovens §11, stk. 4 giver kommunerne **mulighed for at for at sprogteste de 2-årige** og dermed rykke alderen for tidlig indsats ned fra 3;0 år til 2;0 år:

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at sprogvurderingen efter stk. 1 og 2 fremrykkes til børn i alderen omkring 2 år. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med sprogvurderingen i alderen omkring 2 år inddrage andre forhold end sprog hos barnet

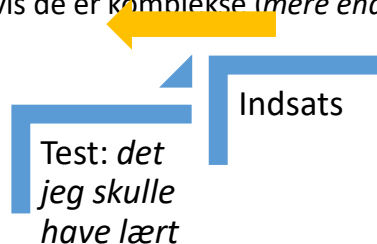
2. **Nye styrkede pædagogiske lærerplaner:** fokus på etablering af stærke læringsmiljøer, bl.a. gennem leg og samspil i børnefællesskabet

5

Hvorfor ikke en sprogtest til 2;0 årige?

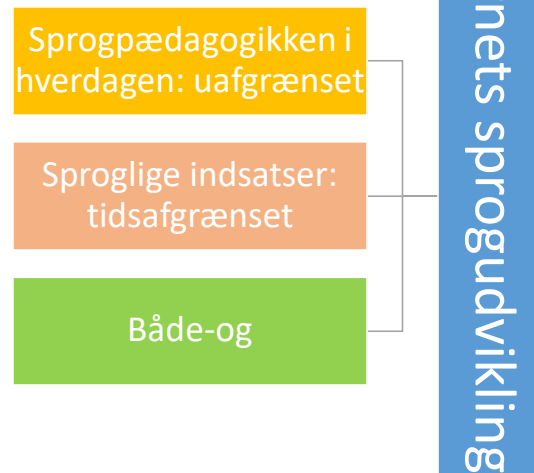
Test og efterfølgende indsats er rettet mod **allerede udviklet** (sprog)forsinkelse

1. Test til 2 årige er ikke tilstrækkelig valide (sensitivitet, sensibilitet)
2. Bagudrettet indsats
3. Svært at indhente forsinkelser, særligt hvis de er komplekse (*mere end blot ordforråd*)

6

To veje – men ikke et enten-eller

7

De voksne er barnets læringsmiljø: de nye styrkede læreplaner for Dagtilbud

- Vygotsky... ja, men...
- I en moderne interventionskontekst bygger SprogTrappen på en indsatsforståelse, der ofte benævnes
 - **Small measures, large impact** (Hefferman, 2015)
 - Opbygning af en kultur, hvor medarbejdere og pædagogiske ledelse bidrager med små, frekvente, systematiske indsatser til et samlet hele
 - Ethical eller dynamic systems (Smith & Thelen, 1993; Miller 2002)
 - Udviklingsteori, der beskriver hvordan 'bevægelse' og variabilitet inden for en række sammenhængende områder bidrager til et barns udvikling, fx sprogudvikling

8

Sammenhængende & dynamisk indsats for børnegruppen og/eller det enkelte barn

- Having adequate **endurance and tolerance** for activity (Schreiber, 2004)
- Being able to **maintain** a position longer and with less support (Schreiber, 2004)
- **Behavioural** factors (Bower, McLellan, Arney, & Campbell, 1996)
- **Personality** factors such as **motivation** (Schreiber, 2004; Smith & Thelen, 1993)

9

Responsivitet

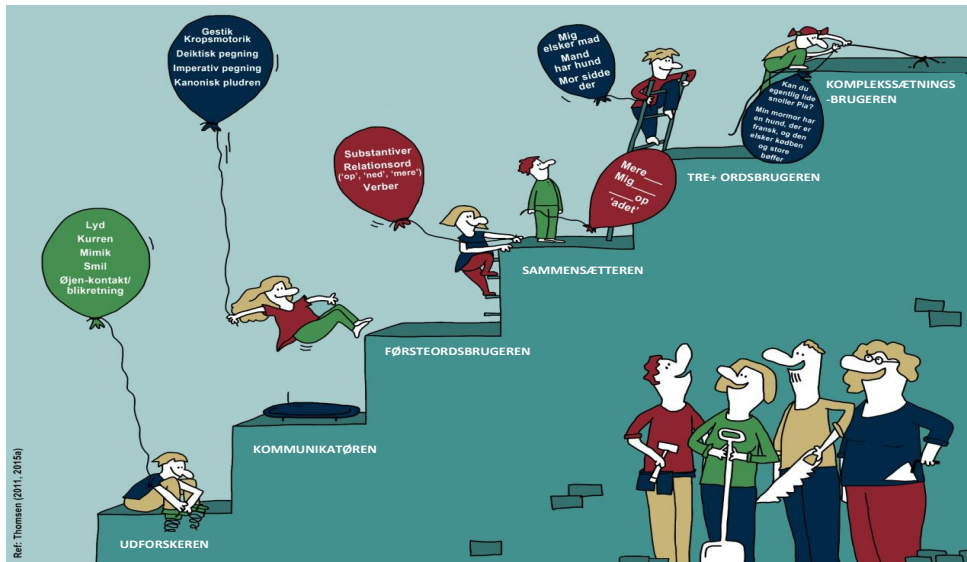
- Forskning viser, at modellering af sproglige praksis i dagtilbud spiller en afgørende rolle for barnets udviklingsmuligheder
 - Selvkontrol, adfærdsregulering, sprogudvikling...
- Forskning viser, at responsivitet hos forældre i údsatte positioner højner barnets udviklingsmuligheder
- Forskning viser, at fattigdom samlet set bidrager til at mindske forældrenes responsivitet og dermed barnets chancelighed
- Rådgivning af betydning: **HVORFOR?**
- Modellering og visualisering af: **HVORDAN?**

10

PRAKSIS..... HVORFOR EN SPROGTRAPPE?

RAMBØLL

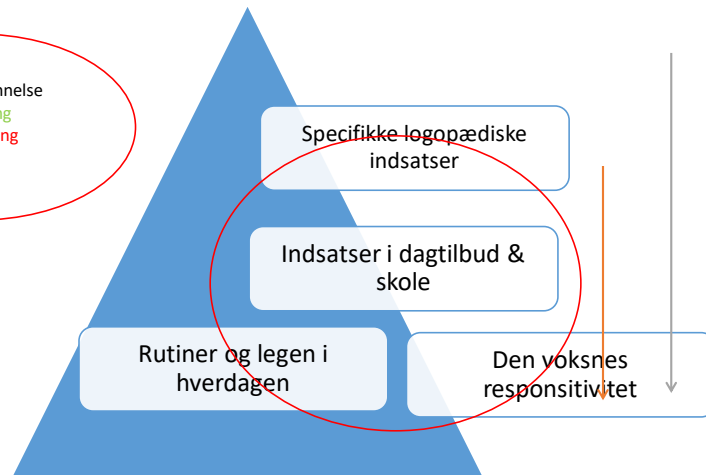
11

12

Indplacering i en dansk kontekst

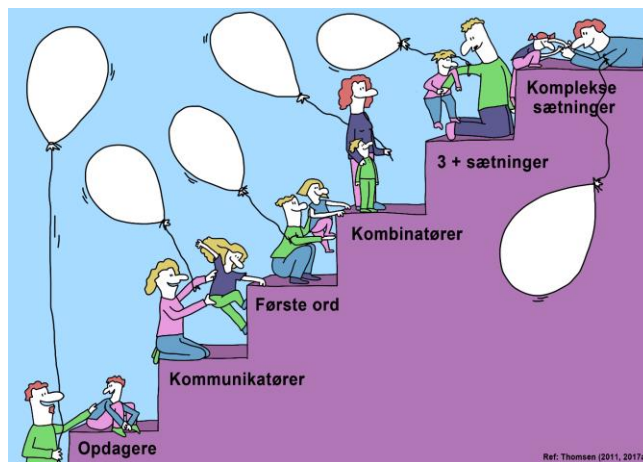
1. Mønsterdannelse
2. Konsolidering
3. Generalisering

13

Developmental milestones:

Ved pædagoger og forældre hvad, hvordan, hvornår?

14

Dagtilbud?

- Dagtilbudspersonale har **svært ved systematisk at vurdere**, hvad der er typisk udvikling for helt små børn.
- **Særligt sprog & kognition** er vanskelige områder at vurdere.
- Samme tendens ses hos et- og flersprogede **forældre**.

Konsekvens 1

Usystematiske, subjektive vurderings- og identifikationskriterier hos personalet i dagtilbud og/eller hos forældre

Konsekvens 2

Vanskeligt at iværksætte målrettede indsatser, hvis børns udviklingszoner og -milepæle er uklare, fordi indsats skal rettes mod zonen for nærmeste udvikling

15

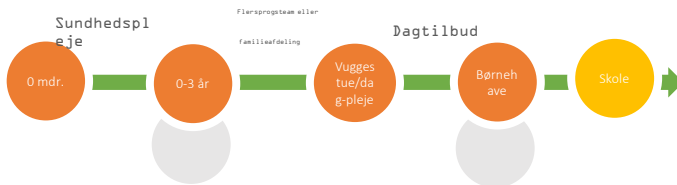
Go'e Gamle Vygotsky

Doss, C., Fahle, E., Loeb, S., & York, B. (2016).

- **Virksomme indsatser** skal kunne bidrage til **Empowerment af deltageren**
 - *Nej tak til: Nogen (voksen) gør noget ved nogen (barnet)*
 - *Sprogtrappen sætter pædagogen) i stand til at agere anderledes i læringsmiljøet...*
- **Mime en hverdagspraksis** (også teknologisk)
- **Understøtte og kvalificere en hverdags-praksis**
- **Nedbryde kompleksitet:**
- **Understøtte et barns udvikling, responsivitet?**
 - Kognitivt simpelt
 - Socialt relevant
 - Ingen tids-forskydning: gør nu! (call to action)

16

Fælles forståelse og sprogbrug ved tværfaglig tidlig indsats og overgange

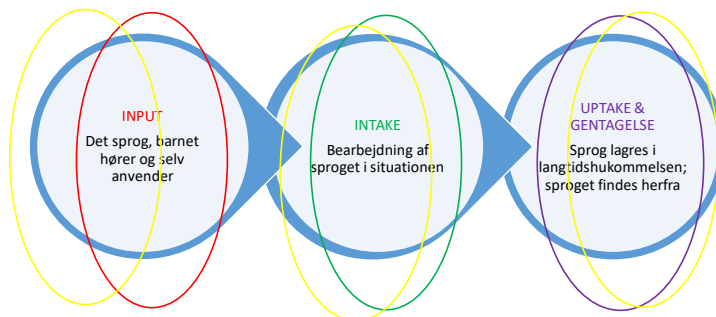

Mangel på fælles sprogbrug om barnets udvikling og nærmeste udviklingszone:

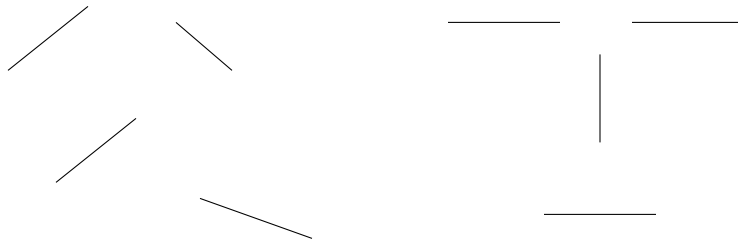
- Hvad forstår forskellige faggrupper ved kommunikativ og sproglig udvikling?

17

Tosprogsperspektivet

Mønsterdannelse

Hvad siger forskning om
Developmental Milestones hos
flersprogede børn

Simultan flersprogethed?

Mest forskning på dette område

Alligevel meget begrænset evidens-viden

Developmental Standards er ofte etsprogede som 'bare oversættes'

Successiv flersprogethed?

Grundlæggende præmisseser & indsigter

- 1. Meget lidt viden om flersprogede børns progression: sprogudvikling (resultat & processer)
- 2. Kun få – om nogen - undersøgelser inkluderer justeringer i forhold til EXPOSURE
 - Hvor meget input får barnet på sine sprog?
 - Hvor varieret (strukturelt/funktionelt) er inputtet på barnets sprog?
- 3. Langt hovedparten af undersøgelser beskriver simultant flersprogede børn (L1 og L2 regelmæssigt inden 3;0).
- 4. Langt hovedparten af undersøgelser

23

Hoff, 2011

- Studierne sammenlignede bilingual indflydelse på sprogudviklingen af børn fra med samme høje SES i alderen 1:10 til 2:6.
- Etsprogede var signifikant mere avancerede end de bilinguale
 - i forhold til ordforråd og grammatik (etsprogsnorm)
 - sammenlignelige i det totale ordforråd (L1+L2 leksika)

24

Volterra, 2008; Lihong, 2010

- Analyse af den gradvise læringsproces for simultant bilinguale børn kan man observere tre stadier.
- barnet har et lexically system der inkluderer ord fra begge sprog.
- Barnet adskiller to forskellige lexicon men tilføjer det samme syntaktiske system og regler til begge sprog.
- Barnet har to lingvistiske koder, forskellige i såvel lexicon som syntaks, men begge sprog er associerede med personen der bruger det sprog. Først i slutningen af dette stadie, hvor tendensen til at kategorisere mennesker i termer af deres sprog aftager kan man kalde barnet sandt bilingual

25

Kritik fra Meisel (processabilitetsteorien)

- *This scenario, however, turned out not to capture the typical developmental pattern of bilingual children; see Genesee (1989), Meisel (1989), De Houwer (1990). More sophisticated analyses of the emergence of lexical knowledge and of grammatical structures underlying child utterances in various longitudinal corpora revealed that the early separation of systems is not the exception but the rule in the simultaneous acquisition of various languages. Already during the holophrastic phase when children typically use one-word utterances, one finds unambiguous evidence indicating that two distinct lexicons are acquired by these children, thus contradicting the claim of an initial stage with only one lexical system; see, for example Quay (1995).*

26

Combad og Chan, 2001

- **Simultant**
- Disse børn bør følge samme sprogudvikling som etsprogede børn
- Man skal være opmærksom på pludren og antal ord.
 - Der ses ofte to stadier
 - 1: Barnet blander sprog på såvel ordniveau som lydniveau (indhold&udtryk).
 - 2. Barnet adskiller de to sprog (udtryk&indhold), men også udfra hvem det taler om hvad med.
- **Sequential:** Mangler beskrivelse/forskning og standardiserede screeningsmateriale.
- Udviklingen skal følge etsprogede børns sproglige udvikling.
- Hvor lang udviklingsprocessen er, varierer alt efter barnets motivation og temperament,
- 'Sprogværingsperiode' kan være normalt.
- **Exposure** er altafgørende, men i forhold hvilket sprog barnet selv **vælger**, som **sit majoritetssprog**

27

M. GORT: <https://www.dropbox.com/home/Sproglige%20milepæle%2C%20bilingual?preview=Gort-PPT-4.30.2014-Webinar-Learning-in-Two-Langs-in-Early-Childhood-GORT-to-share.pdf>

LEARNING IN TWO LANGUAGES IN EARLY CHILDHOOD: WHAT EVERY EARLY CHILDHOOD PROFESSIONAL NEEDS TO KNOW)

- **Stadier i simultan flersprogethed: som monolinguale børn.**
- First words emerge at around 12 months
- Vocabulary includes words from each language
- Use similar strategies to communicate
- Over-extending the meaning of words (e.g., dog = any four legged animal),
- Under-extending word meanings (e.g., dog = the family's dog)
- Two-word stage emerges at around 18 months
- At 3-4 years, begin to produce longer and more complex sentences

28

Gort (forsat)...

Stadier I sequential

STAGE 1:

Home language (L1) use

- Children draw on what they know
- Attempt to use their home language to communicate

STAGE 2:

Observation and listening period

- Children appear to be in a “non-verbal” period
- During this time, they collect data about the new language
- They are listening, watching, and rehearsing quietly what they are learning

29

STAGE 3:

Limited use of new language – Use telegraphic communication No

- Single words, very short phrases
- Use formulaic phrases
- Learn entire chunks of language/phrases
- Don't necessarily know what each component of phrase means

STAGE 4:

Selected use of new language

- Break up formulaic phrases into meaningful smaller pieces
- Begin to build their own phrases, sentences with those pieces

STAGE 5:

Fluid use of second language (L2)

- With experience, exposure, support, and opportunity to use their new language, proficiency in new language grows .

30

A.P.G. Mummy (2017): igen stort set samme standarder 😊

- **Developmental Milestones Birth – 12 months.**
- In general, the **first year** of a child's life, regardless of the native language, revolves around **sounds**. Children begin recognizing the speech sounds in their native language and paying attention to the intonation patterns of their native language, which is the melody and rhythm of the language.
- They also begin to **connect specific objects and people to specific sounds**. In the first year, children progress from making environmental sounds (e.g. crying, burping) to cooing (e.g. ooh, ahh) to babbling (e.g. mama, bada).
- Their babble reflects the rhythm of their native language, and any unused sounds not present in their native language will no longer be recognized.

31

(forsat...)

- **Developmental Milestones 12 – 24 months**
- The period from **12 to 24 months** of age is generally about **words** and connecting specific words to objects and people as well as actions and concepts. Children begin to perceive word boundaries (i.e. individual words within phrases), to understand words in context, and to understand sentences.
- They also move from producing word approximations to jargon (i.e. conversational babbling characterized by longer strings of consonants and vowels with adult-like stress and intonation) to producing and **combining words to form 2-word phrases** (e.g. want juice).
- You'll see the imitation of new words as well as the production of nouns first (e.g. cup, ball, dada) followed by verbs (e.g. eat, jump) and common expressions (e.g. uh-oh, bye-bye).
- Common first words in all languages include words associated with the important people and routine activities of daily living in the child's life (e.g. eating, drinking, sleeping, dressing), as well as household objects, animal words and sounds, and social expressions.

32

(forsat...)

- **Developmental Milestones 24 – 36 months**
- The period from **24 to 36 months** of age is characterized by **vocabulary growth** and **language refinement**. Children begin to understand hundreds of words, word categories, question forms, and the grammatical rules of their native language.
- You often see a rapid increase in words, the ability to use question forms, and the production of 3- to 5-word sentences. E.g. Where mommy go?
- **The general rule of thumb is that children need an expressive vocabulary of approximately 50 words in order to begin combining words to form phrases and sentences.**
- This can be a combined expressive vocabulary in one or more languages.

33

Flersprogede børn med forsinkelse eller atypisk udvikling

- Forsinkelser skyldes ofte for lidt og får dårligt input
 - På begge sprog?
- Atypisk udvikling kan skyldes kognitive faktorer
 - Men hvad?
 - Ikke 1:1 forhold
 - Komplekse udfordringer
- SLI/DLD skal forekomme på begge sprog
- Jamen, det kan han/hun på modersmålet...????
- Der er en sammenhæng mellem modersmål og DSA

BILINGUAL CHILDREN

- How does a bilingual child acquire language?
- How does one know whether the language development of a bilingual child is normal or a possible developmental language disorder?
- What should families be told about raising a bilingual child?

In this article, we review patterns of bilingual language development, offer general advice about raising a child bilingual, and discuss common questions raised by parents and teachers. For simplicity's sake, we use "bilingual" to mean exposure to, rather than fluency in, two languages.

Developing bilingualism

Language development is a complex, dynamic process influenced by the child's age, language exposure, and social interactions. A bilingual child generally follows

one of two language acquisition patterns: simultaneous bilingualism, in which the child acquires two languages at the same time before the age of 3 years, and sequential bilingualism, in which the child acquires a second language by age 3 after having acquired the primary language.

Preschoolers may differ qualitatively from school-age children in their ability to develop a second language. For older children and adults, acquiring a second language is a conscious rather than subconscious process, more appropriately termed language learning rather than language acquisition.

Simultaneous Bilingualism. Not much is known about the process by which a very young child simultaneously learns two languages. In general, however, these children appear to go through two stages of

bilingual language development (Table 1).

The first stage is an undifferentiated, "single-language" system composed of elements from both languages. The same developmental processes that occur in a monolingual child—single words, increased vocabulary, emergence of two-word combinations, use of verb tenses, and so on—also occur in this undifferentiated stage of simultaneous bilingualism; the main difference is that two languages are involved. For example, the child may know an object's name in one language but not the other or use words from both languages in a single sentence (language mixing), or use word stems of one language with prefixes and suffixes from another language (language blends).

The second stage occurs when a child begins to differentiate the two

TABLE 1
Simultaneous acquisition of two languages

Age	Stage	Milestone	Red flag for language development problem
Birth to 2 months	Undifferentiated (contains elements from both languages)	Cooing	
2-6 months	Undifferentiated	Babbling	No bilabial sounds
6-15 months	Undifferentiated	First words (age of appearance might be somewhat later than with monolingual speakers but is still within normal range)	Less than one new word per week
1-2 years	Undifferentiated	Language blend (parts of words in both languages are blended in the same word)	Less than 20 words (2 languages combined) by 20 months
2-3 years	Undifferentiated	Language mixing (words of different languages are used in the same phrase or added to the grammar of the other language)	A countable number of words by 30 months. No word combinations
4 years and older	Differentiated	Uses each language as a separate system	

80 CONTEMPORARY PEDIATRICS Vol. 18, No. 7

BILINGUAL CHILDREN

TABLE 2
Sequential acquisition of two languages

Stage	Milestone	Red flag for language development problem
First language	Normal acquisition sequence	Milestones abnormal
Second language		
Interactional period	Use of nonverbal communication and fixed phrases	Echolalia
Inference period	Grammatical rules of the first language are applied to the second language	Syntactic errors in the first language
Silent period	Selective mutism (can be longer in anxious children)	Prolonged or true mutism
Code-switching	Switches between languages in the same conversation	Word retrieval difficulties

language systems, using each one as a separate system for distinct purposes. The child may learn to associate each language with a specific person (parent vs. babysitter), age group (playmates vs. adults), or situation (home vs. playground). He then develops the ability to alternate language, using a specific language to communicate in a specific context. If the family code-switches multiple times within one conversation, the child will also learn that pattern and recognize that two different languages are being used.

Sequential Bilingualism. The process of developing a second language before age 3 is slightly different from the process of developing a first language. First, a sequentially bilingual child can draw on knowledge and experience with the first language. Second, whether and for how long a child passes through several phases in the sequential language acquisition process depends on his temperament and motivation (Table 2). A

more socially oriented child, for example, may very quickly learn fixed phrases that help him interact with other children and adults, such as "my turn" or "all done." A less outgoing child may have a "silent" phase when he is with people who speak his second language.

Third, the relative exposure to the second language compared with the first language can affect how a child develops the second language. If the child hears and uses both languages equally, his developmental language pattern will more closely resemble patterns in monolingual language development.³ This is fairly unusual, and most bilingual children have clear "majority" and "minority" languages—the majority language being the one with which he feels most comfortable. Note, however, that the child's majority language may not always be the first language he is exposed to: A child from, say, an exclusively Chinese-speaking family who then enters

and begins functioning in an English-speaking society may ultimately use English as his majority language.

Abnormal development of bilingual language

Detecting speech and language delays in multilingual children can be challenging. Limited availability of bilingual speech and language pathologists and the lack of standardized screening instruments in languages other than English make assessment difficult. Pediatric practitioners need to be familiar with common milestones in monolingual language development and adapt them to the bilingual child (see, for example, "The child with delayed speech," *Contemporary Pediatrics*, September 1992, page 55).

The key is to obtain information about the child's entire language system, not just the primary or secondary language. For instance: At 18 months of age, both a monolingual child and a bilingual child should have acquired approximately

Børn med flere Sprog – på SprogTrappen

- **Simultan flersprogethed**

- To eller flere sprog læres på samme tid og i samme mængder
- Flexibilitet i læringskontekster, fx familier, dagtilbud, skole og uddannelse

- **Successiv flersprogethed**

- To eller flere sprog læres på-hinanden-følgende
- *Dansk som andetsprog (L1 og derefter L2- minoritet/majoritetssprog)*
- Stor variation i kontekster og mængder af sprog/samspil (ofte)
- Betydning af andre variable som SES, SAMSPILsmønstre i familien, kultur, familieforståelse, viden om børns tidlige udvikling osv.

37

Hvilken viden indeholder
SprogTrappen?

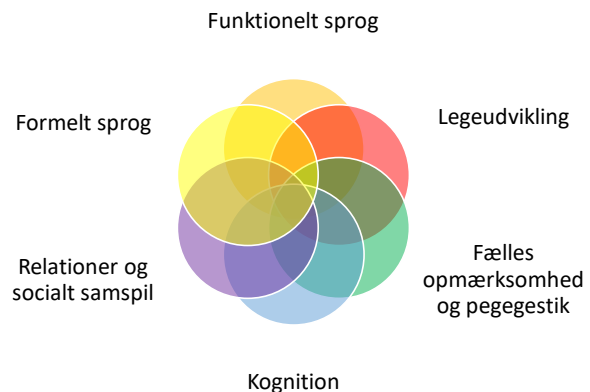
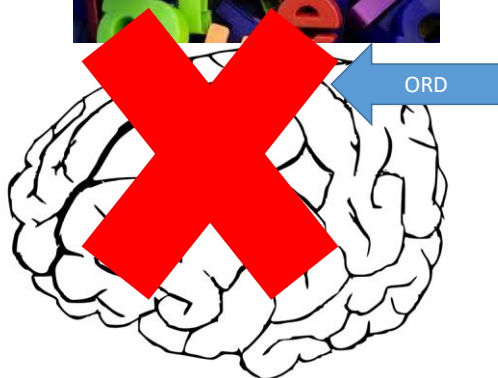
38

Hvad siger forskning?

1. Børns tidlige sprogudvikling understøttes ikke gennem snævre sprogindsatser og/eller læringsmål: *sådan lærer en **ung hjerne** ikke!*
2. Understøttelse af **tidlig udvikling skal ske gennem den voksne:**
 1. Helt *skarp* viden om børns udvikling på flere områder
 2. Viden om børns nærmeste udviklingszoner
 3. Erfaringer med at fokusere på **kvaliteten** i det (sprogligt) samspil
 4. Erfaringer med at **interagere responsivt** med barnet/børn
3. Et materiale, der tidligt skal identificere børn i vanskeligheder, skal guide personalets opmærksomhed hen på **essentielle udviklingsområder og følge dem over tid (progression)**.

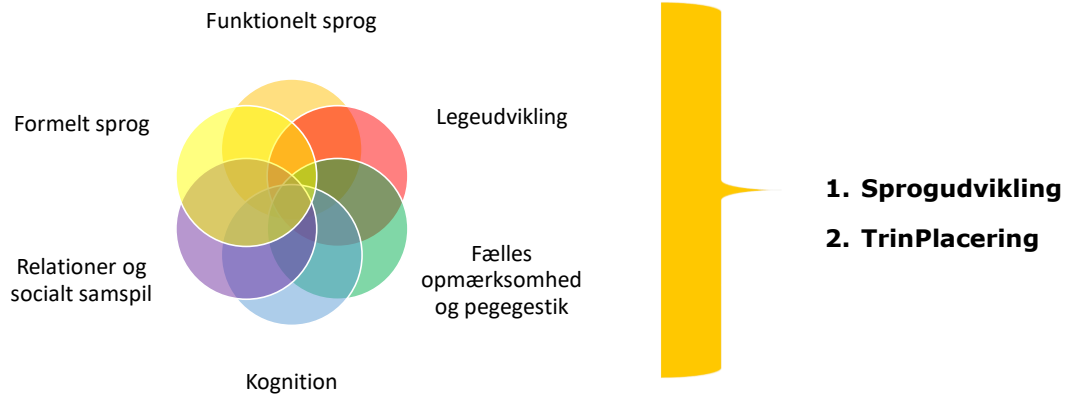
39

Tidlig Sprogudvikling er *ikke* bare ord

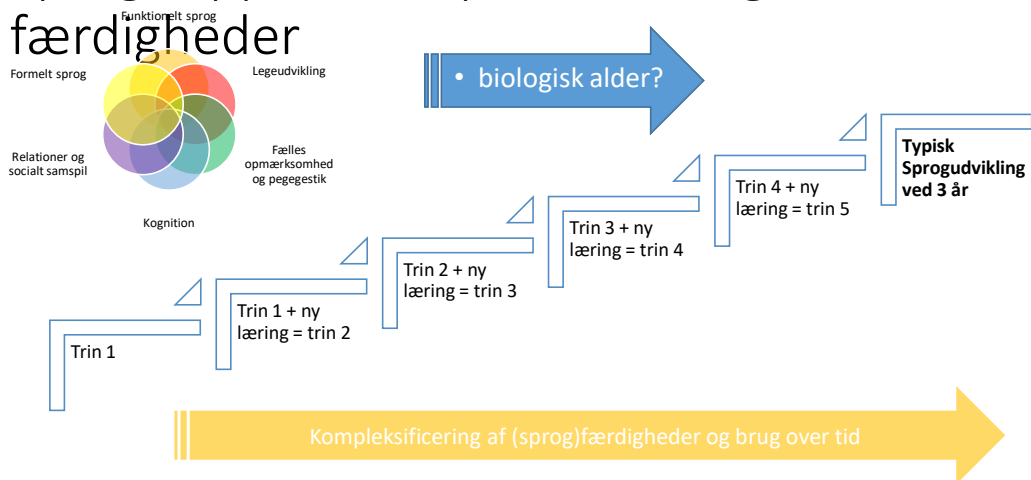

40

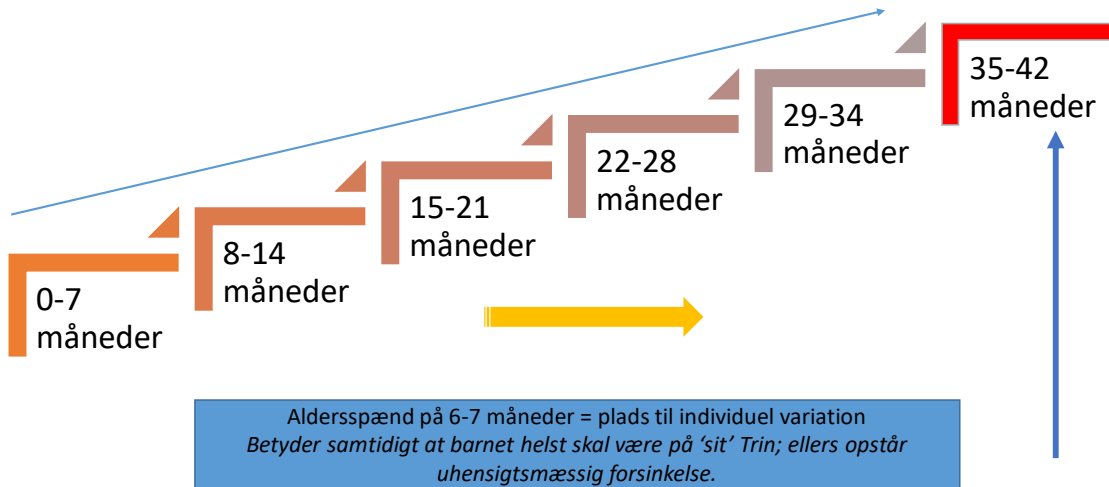
Sprogudvikling forstås som kumulativ udvikling: seks udviklingszoner

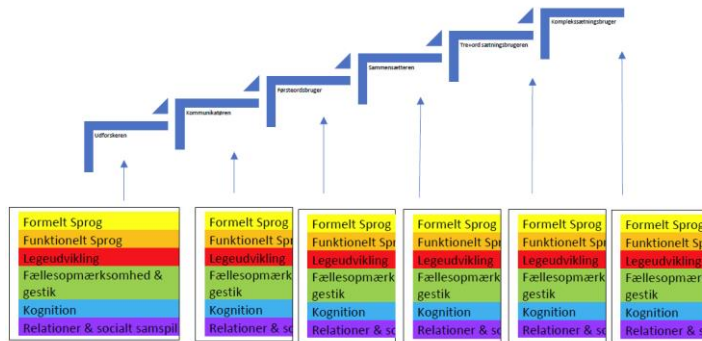
Sprogtrappen: kompleksificering af færdigheder

SprogTrappen – og aldersvarende udvikling?

Seks trin fra 0 til 3;6 år

Følge børn?

.....Det har vi da altid gjort....!

1. Dagtilbuddets faglige observationer i hverdagskontekster: rutiner, aktiviteter og handlinger
 1. Høj grad af **subjektive vurderinger**
 2. Sprog, kognition og interaktion er **svært at vurdere i et udviklingsperspektiv** for pædagoger

2. **SprogTrappen** tilføjer følgende forskningsbaserede elementer til velkendt proces:
 1. Udviklingsbaserede udviklingspsykologiske, sproglige og legemilepæle
 1. **Ensartethed** i dagtilbuddet
 2. Gradvis systematisk viden om udvikling og fælles sprogbrug
 2. **Dokumentation** af barnets/børnegruppens udvikling og læringsprogression: mikro- og makroplan

45

Indholdet i de seks udviklingszoner: Kommunikatøren (8-14 mdr.)

Formelt Sprog	Anvender pludreløse der er stavelsesbåret, fx 'baba', 'dada'. Forstår mellem 4 og 25 velkendte ord, fx lydord, ord om rutiner og spisesituation.
Funktionelt Sprog	Reagerer på: "Se her!", "Er du sulten?", "Vil du have mere?", "ka' du giv mig?", "hvor er munden?".
Legeudvikling	Deltager opmærksomt i konventionelle og/eller kulturelle lege, fx tittebøh, klappekage, sanglege.
Gestik og fælles opmærksomhed	Kan indgå i fælles opmærksomhed med person og genstand (blikretning). Bruger pegegestik, fagter, krop til at kommunikere med og til at efterligne omgivelserne.
Kognition	Har en fokuseret opmærksomhed på objekter, mennesker og handlinger.
Relationel og social udvikling	Deltager i kommunikative turtagninger og har en forventning om respons fra andre på egne kommunikationsinitiativer.

46

Indholdet i de seks udviklingszoner Tre+ord sætningsbrugeren (2;2-2;8 år)

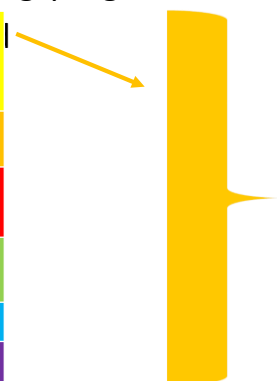
Formelt Sprog	Udvikler et stadig stigende ordforråd i både forståelse og brug. Bruger et stigende antal udsagnsord, fx hoppe, løbe, give, få, tage, lede efter. Producerer øget sætningslængde, som nu kan indeholde mindst tre elementer, 'mand har en hund'. Anvender hyppigt grammatiske morfemer, 'mig løbte stærkt', 'hoppede så højt hjemme'.
Funktionelt Sprog	Udtrykker sprogligt, ikke alene behov, men også ideer, viden, egne tanker, følelser og ønske om relationer til andre.
Legeudvikling	Leger funktions-, konstruktions- og forestillingslege. Bruger egne og andres erfaringer i leg.
Gestik og fælles opmærksomhed	Indgår uproblematisk i fælles opmærksomhed med andre børn og voksne omkring fælles tredje, fx genstand, handling, bog eller ord (rim, remser).
Kognition	Har interesse og motivation for at udforske nye steder og handlingssekvenser.
Relationel og social udvikling	Opbygger et stigende antal spirende venskaber med andre børn, der udfoldes i samspillet og i legen.

47

Målinger af mikro-progression i udviklingszonen

- Mulighed for hyppig indplacering ved bekymringsbørn og/eller børn med langsom udviklingsprogression,

- Eksempel

1. Kan ikke endnu
2. Kan med hjælp
3. Kan næsten selv
4. Kan stabilt

48

Når du indplacerer: Hvis-du-vil-vide-mere bokse

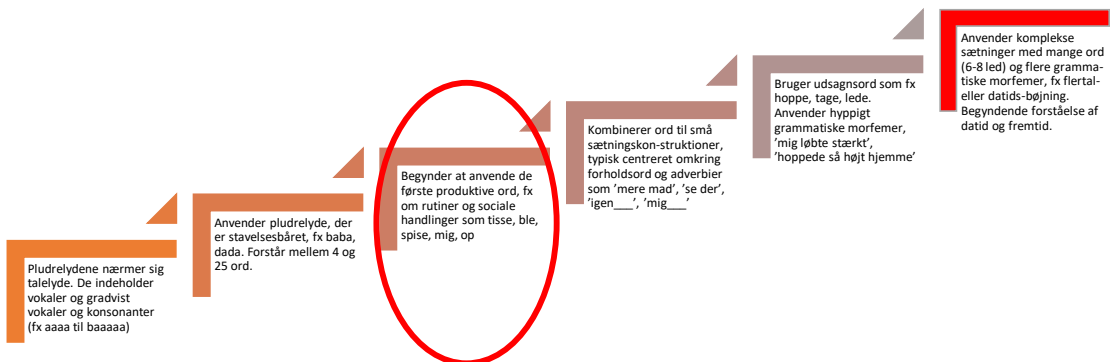
Formelt Sprog	Anvender pludrelyde der er stavelsesbåret, fx baba, dada. Forstår mellem 4 og 25 velkendte ord, fx lydord, ord om rutiner og spisesituation.
Funktionelt Sprog	Reagerer på: "Se her!", "Er du sulten?", "Vil du have mere?", "ka' du giv mig?", "hvor er munden?".
Legeudvikling	Deltager opmærksomt i konventionelle og/eller kulturelle lege, fx tittebøh, klapkage, sanglege.
Gestik og fælles opmærksomhed	Kan indgå i fælles opmærksomhed med person og genstand (blikretning). Bruger pegegestik, fagter, krop til at kommunikere med og til at efterligne omgivelserne.
Kognition	Har en fokuseret opmærksomhed på objekter, mennesker og handlinger.
Relationel og social udvikling	Deltager i kommunikative turtagninger og har en forventning om respons fra andre på egne kommunikationsinitiativer.

Flere udviklingsmilepæle, som nuancerer.

Giver personalet mere viden og bedre grundlag for at indplacere barnet

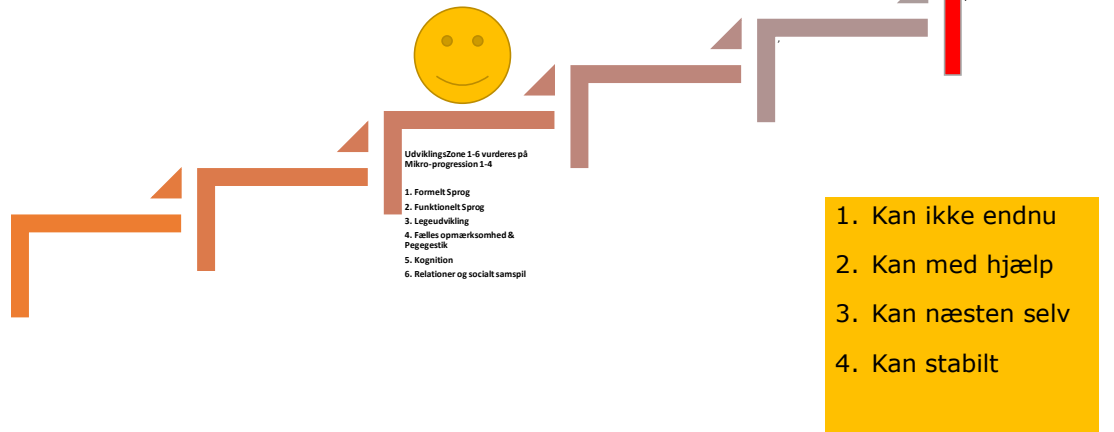
49

*Eksempel: Hvordan er barnets formelle sprog?
Indplacer på det **Trin**, hvor barnet passer bedst ud fra dine observationer.*

50

Mikroprogression på de seks udviklingszoner

51

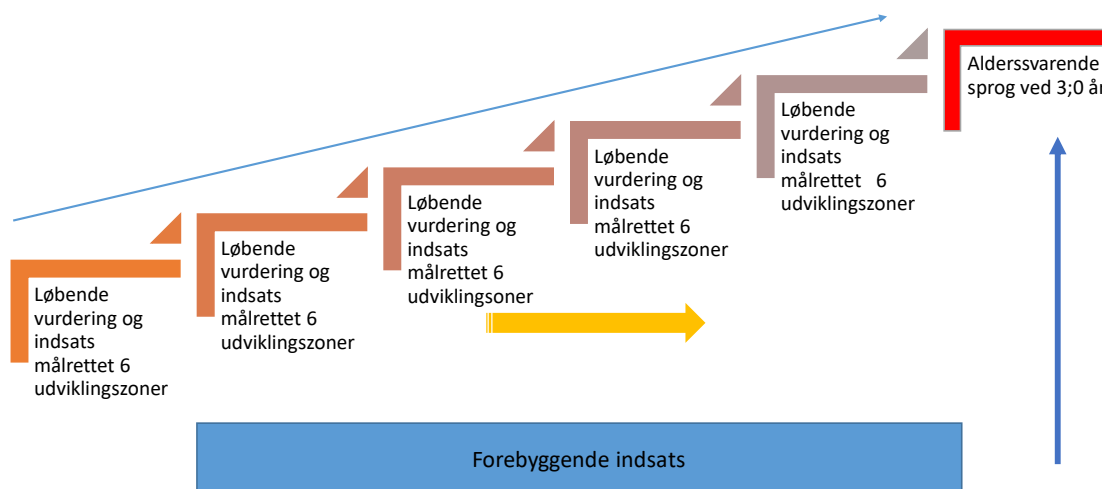
Barnets rapport (trinplacering)

- Barnet indplaceres på det Trin, hvor der er mindst 4 udviklingszoner, der passer
- Ved indplacering, kan barnet udvise *ubalance* mellem de enkelte udviklingszoner
 - Er du sikker på din indplacering?
 - Hvor passer barnet bedst?

Trin 3: Førsteordsbruger	
1	Formelt sprog ✓
2	Funktionelt sprog ✓
3	Legeudvikling
4	Fælles opmærksomhed & pegegestik ✓
5	Kognition ✓
6	Relationer og socialt samspil ✓

52

Forebyggelse og indsats i ZNU

53

Hvornår skal vi være bekymrede for et barns udvikling?

- SprogTrappen udsiger noget om et barns udvikling inden for brede udviklingsperioder, aldersspænd på 6-7 måneder:
 - Kan **IKKE** sige noget om barnets placering i forhold **til aldersnormer** (opnås ved vurderinger og tests)
 - Kan **IKKE** sige noget om diagnosticeret forsinkelser eller vanskeligheder

54

Hvor bekymrede skal vi være?

- SprogTrappen kan indikere, at personalet skal være særligt opmærksomme i følgende situationer, og sparre med kollegaer og/eller tværfaglige teams om barnet:
 1. Ved meget spredte UdviklingsZoner
 - Faglig refleksion: hvad mangler vi at lære barnet, hvor mangler vi at understøtte barnets samspil med omgivelserne?
 2. Ved meget stor forskel mellem barnets TrappeTrin-placering og barnets biologiske alder
 - Faglig refleksion: hvilke bio-psyko-sociale faktorer kan forklare dette?
 - Faglig refleksion: er barnet flersproget? Hvor længe har barnet haft systematisk adgang til dansk som andetsprog?

55

Åhhhh... det ville være fristende!

- At lave 'kufferter' eller en bog med tidsafgrænsede indsatser til hver UdviklingZone og på Trin
- 36 indsatser... og så slut!

Desværre!

- ***SprogTrappen er en sprogpædagogisk ramme, der understøtter den voksnes faglige refleksion i forhold til at tilrette lægge indsatser***

56

Tak for i dag

